

СВОГОДНІ - ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ ЛЕНІНСЬКОГО КОМСОМОЛУ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПORA ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р. № 33 (1486). 29 ЖОВТНЯ 1982 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

ХАЙ ЖИВЕ МИРОЛЮБИВА
ЛЕНІНСЬКА ЗОВНІШНЯ ПО-
ЛІТИКА РАДЯНСЬКОГО СО-
ЮЗУ!

ВТІЛИМО В ЖИТТЯ ПРОГ-
РАМУ МИРУ НА 80-І РОКИ!
(ІЗ ЗАКЛИКІВ ЦК КПРС).

В РЯДАХ СПЕЦЗАГОНУ

В складі спеціалізованого студентського загону гідів-перекладачів працювали студенти філологічного факультету та факультету РГФ, рекомендовані комітетом комсомолу ОДУ для роботи позаштатними гідями-перекладачами Бюро міжнародного молодіжного туризму «Супутник».

Всі студенти пройшли в 1981—1982 роках підготовку в школі гідів-перекладачів і у відповідності з результатами проведеної атестації були допущені до роботи з радянськими та іноземними туристами в період активного туристського сезону.

Бійці загону працювали з групами школярів, а також з іноземними туристами, проводили екскурсії по місту, брали участь в роботі інтерклубу, супроводжували інтуристів по містах Радянського Союзу.

В цілому за липень—серпень цього року бійцями загону було обслуговано 1500 осіб.

Згідно з відгуками робота гідів-перекладачів, бійців загону, одержала позитивну оцінку. Були відзначені хороша професійна та мовна підготовка перекладачів, активне ведення інформаційно-пропагандистської роботи серед зарубіжної молоді.

Відмінну оцінку заслужили студентки IV курсу німецького відділення Г. Орліан, Н. Селюк, О. Півень, студентка V курсу французького відділення Є. Донцова. Хороші організаційні здібності, чудове знання мови, відповідальне відношення до роботи показала студентка IV курсу французького відділення Т. Кисельова. Особливо добросовісне відношення до своїх обов'язків проявила командир загону Т. Сиротіна.

І. ВАЛЛЬ Є.
заст. голови БММТ
«СУПУТНИК»
Одеського обкому
ЛКСМУ України.

Я К СПІВАЄТЬСЯ у відомій пісні: «єсть традиція добрая в комсомольській родині: раніше думай о Родіне, а потім о себе...». Для радянських людей, які пройшли школу громадянського змушнення в лавах славетного Ленінського комсомолу, ці крилаті пісенні слова стали девізом на все життя.

Якщо запитати у секретаря комсомольської організації V курсу хімічного факультету іменного стипендіата Ольги Мельник чи групкомсорга 2 групи V курсу філологічного факультету (українського відділення) Юлії Гжибовецької, або у члена комітету ЛКСМУ ОДУ Василя Спринсяна, у молодого наукового співробітника астрономічної обсерваторії Вячеслава Хараша, — що рухає ними в громадській роботі, то вони, не задумуючись, впевнено скажуть: «Труднощі справи, інтерес справи, радість спілкування з людьми, значимість зробленого!».

Для історії комсомольської організації нашого університету, в числі активістів якої понад 1500 студентів, минулий рік також не виняток. Це був рік нових комсомольських звершень.

Натхненні рішеннями ХХVII з'їзду КПРС та бажанням конкретними досягненнями в навчанні, в громадській діяльності, в труді, науково-дослідному пошуку відповіді на турботу рідної партії про радянське студентство, ком-

сомолія вузу гідно зустріла початок та підсумки роботи XIX з'їзду ВЛКСМ і ХХIV з'їзду комсомолу України. Нині трудиться над виконанням їх рішень. Активно включилась в пропаганду матеріалів комсомольських з'їздів. Вперше лекторська група комітету ЛКСМУ досягла найвищих показників в лек-

різні завдання. Кожна друга первинна комсомольська організація курсу за власною ініціативою провела суботник по благоустрою аудиторних корпусів, гуртожитків та ботанічного саду.

З ініціативи комсомольської організації історичного факультету разом з деканатом серед кафедр університе-

музею розповідають про участь студентів, викладачів і співробітників ОДУ у Великій Вітчизняній війні. Музей став центром військово-патріотичного виховання студентської молоді.

Високими виробничими і громадсько-політичними показниками ознаменований III трудовий семестр 1982 року.

Овідіопольського району.

Так студентська молодь ОДУ бере активну участь в реалізації Продовольчої програми.

Комсомольському педагогічному загону ім. А. Макаренка (фізичний факультет, III курс) вручено перехідний вимпел ЦК ВЛКСМ «Кращому педагогу» за активну роботу по комуністичному вихованню підростаючого покоління.

Включившись в Марш миру радянської молоді, комсомолія ОДУ організувала ряд політичних заходів, зокрема — збір підписів протесту на адресу американської адміністрації Рейгана, а також під Зверненням радянських прибічників миру ХХХVII сесії Генеральної асамблеї ООН; взяла участь в міському поході за мир проти війни.

Немає необхідності перераховувати все, щоб зроблене руками, серцем та розумом молодих господарів землі, — комсомольців. Кожний із них, переживши оцей величній комсомольський запал, енергію, держання, почин в новій справі, душевне і трудове піднесення, — скаже вам, що це не передати аніякими словами, бо його треба зрозуміти, пережити, відчути, ввійти в нього душою, справою, комсомольським зав'язтям.

Г. АНТИПЕНКО,
заступник секретаря
комітету комсомолу ОДУ

ЦЕ КРИЛА ТВОЇ, КОМСОМОЛ!

ційній роботі, прочитавши понад 4 тис. лекцій з найактуальніших тем.

На високому організаційно-політичному рівні пройшло в 1981—1982 учбовому році змагання комсомольських груп за право називатися «Академічна група імені XIX з'їзду ВЛКСМ». В змаганні взяли участь 260 учбових груп. Кожна третя з них заключила договір про співробітництво з виробничими бригадами, ділянками чи цехами, класами шкіл або техніцими, військовими частинами. Добре зарекомендувала себе в університеті практика колективних та індивідуальних комсомольських доручень, одержуваних від комітету ЛКСМУ та КСМ бюро. В честь комсомольських з'їздів і 60-річчя утворення СРСР 53 учбові групи точно і в певні строки виконали

ту розгорнулося змагання в честь ювілею Союзу РСР на кращу спеціалізацію кафедр.

Велика кількість комсомольців взяла участь в IX Всесоюзному конкурсі студентських робіт з суспільних наук, історії ВЛКСМ та міжнародного молодіжного руху. Переможцем республіканського туру визнані 24 студентські роботи. Серед дипломантів конкурсу — комсомольці Л. Цивінська, Н. Тодорова, Л. Миронюк, В. Сушко. Не даремно університет став місцем проведення III туру республіканської (1981 р.) декади і Всесоюзної (жовтень 1982 р.) Олімпіади з хімії «Студент і науково-технічний прогрес» та ряду наукових конференцій.

Почала свою діяльність рада Кімнати бойової слави ОДУ. Зібрані за допомогою комсомольців вузу матеріали

Бійцями зведеного студентського загону освоєно 2868,1 тис. крб. капіталовкладень, що на 864 тис. крб. більше минулорічного. 13-ти об'єктах, які вступили в дію, присвоєно студентський знак якості. Кожний другий із 30 загонів заслужив подяку — листа за підсумками робіт від приймальних організацій. Підшефним організаціям надана безкорислива допомога у збиранні врожаю. При СБЗ «Атланти» юридичного факультету, які працювали в Тюмені (командир — А. Верхоєць, комісар — С. Литвинов), було створено тимчасове підсобне господарство. Вирощені і здані підшефному колгоспу поросята вагою в 152 кг. Стали міцнішими трудові зв'язки вузівського комсомолу та комсомольців із радгоспу «Чорноморець»

НЕ РОЗСТАНУСЯ З КОМСОМОЛОМ

В бесіді зі мною відчуваюсь: переживає юнак. А як же інакше! 28 років позаду, а що зроблено для історії? Та Вячеслав Хараш, секретар комсомольської організації астрономічної обсерваторії, усвідомлює, що комсомольський вік — пам'ятний вік. Це роки зростання, громадянського змужніння і морального загартування. «Що дало мені перебування в рядах ВЛКСМ? — задумується він на хвилину і відповідає: — Дуже багато. Перш за все самостійність, особистості, можливість проявити кращі якості свого характеру, зокрема — принциповість, наполегливість, волю до перемоги, ініціативність...

Найсильніше почуття, пережите тобою в ті три роки, коли ти очолював комсомольську організацію астрономічної обсерваторії. Задоволення від усвідомлення корисності твоєї справи для колективу, кожного співробітника зокрема, радість спілкування з ними. І при цих словах очі його засвітились внутрішнім, тільки йому властивим світлом...

І мені подумалося: ні, 28 років — ще зовсім не багато, бо попереду велике життя — в русі, в роботі з людьми. Комсомольське серце в труді, в горінні ніколи не погасне.

Г. НЕВІДОМИЙ.

Перші враження

Я і мої товариші 7-ої групи І курсу біологічного факультету вже два місяці навчаємося в Одеському державному університеті. Навіть саме слово «навчаємось» звучить для нас особливо піднесено, романтично, бо це дуже дивно: ще навесні були школярами, а тепер — студентами. Так непомітно пролетіли перші місяці навчання — такі важкі і такі цікаві.

Цікава перш за все група, колектив, який можна було б назвати інтернаціональним: в нас навчаються шість радянських і шість зарубіжних студентів, які приїхали із багатьох країн світу — Куби, Мавританії, Венесуели, Нікарагуа, Афганістану, Португалії. Сьогодні ми одна сім'я, й ідемо однією доро-

гою студентського життя. А стільки подій відбувається навколо нас! Це і змістовні лекції прекрасних педагогів, що відкривають нам небачені обрії в науці; це і виборчі комсомольські збори, перші комсомольські доручення, які ми починаємо виконувати завзято, з ентузіазмом. У нас тепер є свій комсорг, староста, профорг, академсектор, політсектор, які провадять свою роботу якнайкраще.

Сподіваємось, що група буде хорошою, цікавою, дружною, бо вже на кожному кроці відчуваєш лікоть товариша, творчий вогник, жадання працювати.

І. ЧАПЛІНЬКА,
студентка І курсу.

СПРАВИ ТВОЄЇ ГРУПИ

Що таке груповий староста

В газеті «ЗНГ» я прочитав розповіді старост про роботу в групах. І мені, старості І групи, II курсу фізфаку, теж захотілось поділитися своїми справами в колективі, подумати над своїм обов'язком. Хто такий староста групи? Чим живе? Чим повинен жити? Це ті питання, котрі хвилюють завжди, бо становище старости нерідко буває невизначеним.

На фізичному факультеті, по-моєму, саме такої невизначеності не існує. Особливо це стосується надзвичайно активних старост, які розуміють, що їх обов'язок вимагає творчої віддачі сил, вогню, завзяття. Обов'язки старости, на перший погляд, нехитрі. Він, як говорить нам на старостаті заступник декана доцент К. М. Копейка, — адміністратор, око деканату в групі, навіть диспетчер, що слідкує за чітким, нормальним ритмом навчання і всього життя в своєму колективі. Але не тільки це, якщо хочеш по-справжньому впливати на життя колективу Кузьма Михайлович вміло прищеплює нам, груповим старостам, високе розуміння свого громадського обов'язку.

Адже на кожному місці можна бути і механічною і творчою людиною, байдужою чи гарячою, дбайливою, доброзичливою. З людьми працювати важко, але й радісно, якщо приносиш користь і колективу і кожному студенту зокрема. Звичайно — не тією поблажливістю, що не має в собі партійної принциповості, а якраз і принциповістю і розумінням людської душі, психологією, хорошим знанням того, чим живуть твої друзі по навчанню, з якими треба вирішувати так багато проблем, — і треба долати всі життєві труднощі. Дуже добре, що старости на нашому факультеті регу-

лярно спілкуються, розповідають про свої справи, діляться планами, практичним досвідом. Мені, наприклад, чимало допомагає розумною порадою чудова староста 2 групи V курсу Л. Савицька, а також — В. Гудашов (III курс, група фізиків-електроніків), Г. Полюхович (III курс, теплофізики). Це старости-відмінники і в навчанні, і в громадській діяльності. А коли староста працює з ентузіазмом, в колективах стає ініціативною комсомольська молодь.

На цю неділю один з радгоспів Біляївського району попросив допомоги у студентів: провести недільник. Поїхати повинні саме фізики. От старости і планують сьогодні після занять в короткій бесіді про учбові та інші справи в групах оголосити і про недільник. Та оголосити з вогником, щоб твої товариші по навчанню відчули особливу вагомість завдання, щоб сприйняли цю подію як комсомольське свято — трудового піднесення, що стає часткою всенародного трудового подвигу — величичних справ, накреслених партією.

Вчасно підказати студенту, що йому треба звернути увагу на такий і такий недолік, переконати весь колектив в необхідності певного заходу, бути гарячим помічником комсорга і всього активу і т. д. — це почесне завдання кращі старости завжди виконують з вогником. І не біда, що вони, втручаючись у справи колективу, частіше всього залишаються нібито непомітними, бо помітні вони тільки тоді, як показує практика, коли погано йдуть справи, коли немає колективу...

В. ПОНОМАРЕНКО,
студент II курсу
I групи фізфаку,
староста групи.

КНИГИ ПРО КОМСОМОЛ

29 ЖОВТНЯ — ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ КОМСОМОЛУ. Це знаменне свято комсомольців, всієї радянської молоді. Весь героїчний шлях комсомолу нерозривно пов'язаний з історією нашої соціалістичної Батьківщини.

З перших днів свого існування під керівництвом Комуністичної партії комсомол виступив як активна революційна творча сила радянського суспільства, школа підготовки переконливих борців за справу комунізму.

Книга В. Сулемова. «Союз молодих борців» (М., Молодая гвардия, 1982 г.) аналізує основні проблеми організаційної діяльності ВЛКСМ. В центрі уваги автора — виклад лєнінських поглядів на природу революційної молодіжної організації, розкриття основних закономірностей розвитку ВЛКСМ, аналіз змісту найважливіших принципів діяльності, їх творче здійснення на різних етапах будівництва соціалізму і комунізму.

Незабутні подвиги комсомольців в усьому політичному, господарському та культурному житті країни. З іменем комсомолу пов'язані і індустріалізація країни, і колективізація сільського господарства, перші п'ятирічки.

В книзі А. Ніконова «Партійне керівництво комсомолом в період підготовки і проведення колективізації» (М., Высшая школа, 1982 г.), висвіт-

люється діяльність партії по зміцненню комсомолу і розкривається його роль в організації господарському житті колгоспів.

В збірнику «Бессмертные подвиги 1941—1945 гг.» (М., Воениздат, 1980 г.) розповідається про легендарних героїв Великої Вітчизняної війни — Олександра Матросова, Мико-

лу Гастелло, Віктора Талаліхіна, Анатолія Кокоріна та багатьох інших самовідданих патріотів Радянської Батьківщини.

Книга «Мы из Комсомольска-на-Амуре. Биография нашего города» (М., Молодая гвардия, 1982 г.) відкривається епіграфом: «Биография нашего города — это сжатое: «Время, вперед!». Это молодость звонкая, гордая, она всех нас, как знамя, ведет!». На її сторінках своїми спогадами діляться першовідкривачі Комсомольська на-Амура. Це розповіді про героїчні справи перших будівників міста, що не відступили ні перед якими труднощами.

В сузір'ї далекосхідних міст Комсомольськ-на-Амура займає особливе місце. Народжений в суворих буднях перших п'ятирічок, він і сьогодні є прикладом виключної мужності, трудового героїзму, надихає на нові подвиги тих, хто продовжує освоєння багатств Далекого Сходу. Тепер у цього «міста на зорі» з'явилося багато побратимів: і на берегах Волги та Дніпра, в сибірській тайзі і заполярній тундрі, в цілинному степу і в каракумських містах.

А. ГАЛЕНКОВА,
зав. сектором НБ ОДУ.

ПРОДОВОЛЬЧУ ПРОГРАМУ — ВИКОНАЄМО!

НА ПОЛІ — ПЕРШОКУРСНИКИ

Ми, історики І курсу успішно працюємо в колгоспі «Перемога» (с. Велика Долина, Овідіопольський район). Студенти збирають виноград. Норма 300 кг. на день. Збираємо по 350—400 кг. кожний.

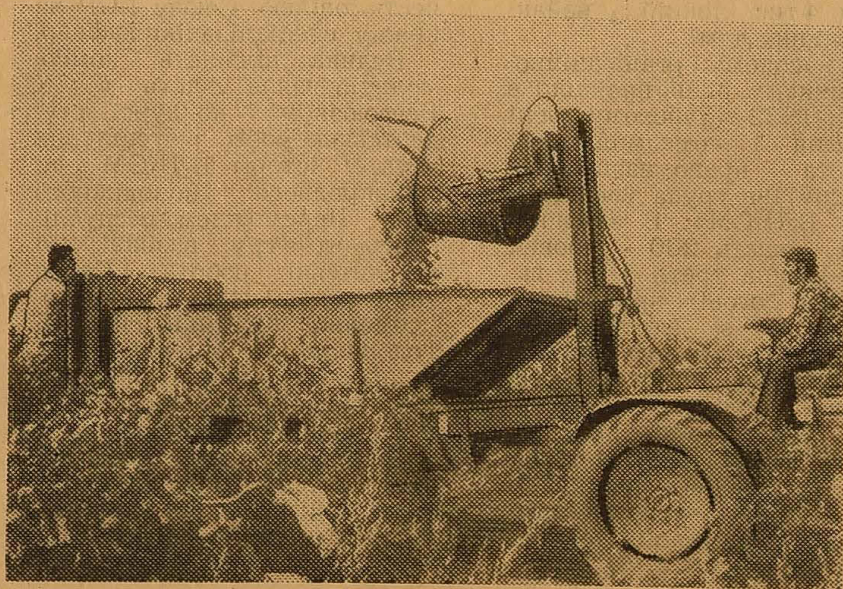
Попереду йдуть наші кращі комсомольці — активісти: Олег Бугач, Світлана Носовська, Іван Гопєєв, Геннадій Бабаєв, Євгеній Поздняков, Юрій Тарасенко, Едуард Лєвоцький та інші, які перевиконують норму на 120—160%. Між собою змагаються бригади, успіхи щодня відбиваються в газетах «Блискавка» та «Екран змагань», за які відповідає І. Гопєєв.

Всі бригади працюють ударно, дружно, відстаючих немає. Часто проводимо комсомольські

збори, які піднімають студентський настрій, сприяють кращому виконанню наших завдань. На високому рівні і житловий побут. Підтримується чистота і порядок на території табору, чітко виконується внутрішній розпорядок дня. Про це розповідає також наша фотогазета, прекрасно зроблена Сергієм Ахламовим.

Історики сповнені віри, що наш труд і надалі буде ударним, змістовним, що ми справимося з своїм завданням, і разом з мільйонами радянських трудівників допоможемо Батьківщині в реалізації величичної Продовольчої програми.

Е. ЩЕГЛОВ,
комсорг І курсу істфаку ОДУ.

Ударно працюють на полях радгоспу «Перемога» Овідіопольського району студенти І курсу О. БУГАЧ та Я. ЮРЦАБА. Кожного дня ватажки соціалістичного змагання перевиконують норми на збиранні винограду на 30—50%.

На допомогу студентам прийшла техніка.

Фото С. АХЛАМОВА та І. МОСКАЛЕНКА.

Вчорашні першокурсники, а сьогоднішні другоккурсники фізичного факультету Володимир Пономаренко і Валерій Антипенко зарекомендували себе як дисципліновані, працюючі, добросовісні студенти. Їх знають на факультеті і як громадських активістів, чудових комсомольців.
В. Пономаренко та В. Антипенко в одній з лабораторій факультету.
Фото І. Москаленка.

НАША ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Нинішній IV курс геологічного відділення геофаку вперше побував на важливій виробничій практиці, що проходила літом. Я особисто і мій товариш Василь Бородин потрапили в Якутію, де працювали в геофізичній експедиції № 6 виробничого управління «Якутськгеологія» (Алазейська геологозйомочна партія). Ми працювали в Середньоколимському районі, який знаходиться за Полярним колом — за 70-ю широтою. Там, де багато холоду, морозів. Нас зустріли сніги, білі ночі. Навколо лісотундра, пересічена ріками та озерами. В Одесі ми встигли покатися в морі, а тут озера покриті товстою кригою. Десь через місяць заблищала їх блакитна вода.

Працювали ми як техніки-геологи, у нас була своя самостійна ділянка, за неї ми повністю відповідали, вишу-

куючи прояви останніх копалин.

Після того, як геологи партії переконались, що ми готові до самостійної роботи, нам почали довіряти важливі справи, почали ходити разом з робітниками-промивальниками в складні маршрути. Збирали проби ґрунтів, води, моху. Працювали важко, але цікаво. Стільки вражень дає життя в цьому краї — ніби ми знаходимося на іншій планеті. Ось наші палатки. Спимо в спальних мішках. Іжа вариться на вогнищі. Самі печемо хліб.

У нас були години, коли полювали на лосів, оленів, в ріках ловили багато чудової риби. Правда, багато і комарів, та це не заважало нам захоплюватись природою цього чарівного краю. Ми навчилися в'ючити і сидлати коней — єдиний тут транспорт,

бо вертольоти — рідкість. Навчилися зводити будинки, і багато чому іншому.

Але вже на початку вересня ґрунт підмерзає, працювати стає важче, ми згортаємо свої палатки, сідаємо на вертольоти і летимо на базу партії, де ми звітуємо своїми знахідками, які мають певну практичну і наукову цінність: це вперше знайдені нами, молодими геологами, важливі польові матеріали.

Так закінчився перший в житті польовий сезон, котрий дав нам велику науку, практичні навички, незабутні враження від Заполяр'я, куди ми, можливо, ще захочемо повернутись для великої роботи. Я зрозумів, що справжній геолог починається саме в цих краях.

О. БАВИХІН,
студент IV курсу
ГГФ.

Минув третій трудовий. Минула ударна праця на колгоспних полях Одещини. Прошло кілька місяців, й, здається, що прожив за цей короткий і такий напружений, вогненний, прекрасний час цілі роки. То якими ж повинні бути насиченими і місткими в часі (точніше — за життєвим змістом) творчі дні в університеті: на лекціях, в читальному залі, в театрі, в лабораторії, перед картиною улюбленого художника, на комсомольських зборах, в урочистій прогулянці по місту... Коли і будні не здаються сірими, однотонними, бо таять в собі розмаїту гаму барв, звуків, мрій, устремління в те майбутнє, коли працюватимемо за фахом.

В нашій групі № 1 III курсу хімічного факультету (в групі 27 осіб) студенти вміють і працювати і мріяти, залюбки віддаються своїй головній справі, заради якої прийшли до університету, і тим, на перший погляд, дрібним, скороминущим поточним справам, яких так багато щодня і які покликані, виявляється, роботи нас справжніми людьми. Навчаємось

ще тільки перші тижні, але їх не назвеш днями «розчакки». Щодня певні заходи.

Велика розмова про колгосп, підсумки, відзначення всього кращого, що було, і зауваження про окремі недоліки, розмова на зборах, на

емо, чи відвідувати відділення ГПО. Прочитати новий роман Бондарева або Чивіліхіна, а в такому-то журналі прочитати нові дані про хімію в стародавні часи (бо це — прекрасно!). Ликвідувати заборгованість студентці З. Бланковській, щоб не підво-

Творити свій колектив

політінформації, в бесідах після занять, що нерідко перетворюються в своєрідні диспути. Частіше всього чути бойові голоси наших активістів: комсорга факультету, кандидата в члени КПРС Л. Горохову; члена бюро КСМ факультету В. Новопольського, комсорга курсу Т. Шликову, профорга, комуніста З. Домбровську та інших ватажків групи. Їм завжди є про що сказати колективу, бо кличуть його до чогось важливого, ще значимішого, ніж було вчора, наприклад — ще краще вчитись, активніше займатись засвоєнням окремих питань істмату, екзаменів з якого незабаром склада-

дила передовий на факультеті колектив, а в журналі «Студентський меридіан» варто прочитати дивну заяву якогось «героя нашого часу» Г. Явтушенка, котрому набридло, бачте, навчатися в політехнічному інституті, він відчув себе «зайвою людиною» і з V курсу, покинувши вуз, поїхав працювати на будови Сибіру — такий собі високомірний жест «людини на злеті», якої ніхто не помітив...

Ніхто не заперечує: студентське життя складне, але саме тому, що воно — життя в найкращому розумінні цього слова, значить, важке,

Рішення XXIV, XXV, XXVI з'їздів КПРС, спеціальні постанови ЦК КПРС та Ради Міністрів СРСР визначили вищій школі країни надзвичайно важливі завдання і високі вимоги в справі підготовки сучасних висококваліфікованих спеціалістів, здатних з позицій марксистсько-ленінського діалектико-матеріалістичного світогляду на високому професійному рівні успішно вирішувати актуальні проблеми розвитку народного господарства, науки, культури в умовах науково-технічного прогресу, що безперервно розвивається...

Людина повинна бути з дитинства вихована не тільки на чарівному світі казок, поезії, мистецтва, але і зобов'язана постійно знайомитися зі світом наукових знань. Згадаємо слова відомого вченого-письменника Артура Кларка, який стверджує, що в майбутньому будь-яка людина, котра не розуміється в природничих науках, виявиться неосвіченою.

Академік Г. І. Марчук підкреслює, що сучасна наука — це не тільки знання саме по собі, не тільки їх сукупність чи навіть система, а перш за все специфічна діяльність суспільства по виробленню знань, особливий вид духовного виробництва, могутня зброя суспільної практики. Наука розвиненого соціалізму все більше виступає як важливий фактор, що формує обличчя своєї країни. Вона дає весь матеріал, необхідний для створення комуністичного світогляду. Все актуальніше звучить ленінська думка про те, що кожний спеціаліст усвідомлює неминучість комунізму через дані своєї науки.

В числі інших галузей природознавства сучасна геологія, поглиблюючи пізнання землі, стикається з необхідністю суттєвого переосмислення багатьох своїх принципів, концепцій і теорій, вдосконалення категоріального і понятійного апарату.

В сучасній геології, порівняно з іншими галузями природознавства, традиційно склався колективний науковий пошук у вирішенні теоретичних та практичних завдань. І це варто особливо підкреслити, бо саме колективізм являється провідним принципом нашого суспільного життя, визначає змістовну характеристику соціалістичного способу життя, соціально-психологічний клімат нашого суспільства.

Захоплюючи майбутніх геологів в сферу наукових досліджень, ми практично вирішуємо складне завдання заохочення їх до колективної праці, що несе могутній виховний заряд. Працюючи під керівництвом керівних учених кафедр і лабораторій факультету, студенти виявляються в тому ж творчому середовищі, де безпосередньо реалізуються поставлені партією завдання і набувають конкретний зміст вищі категорії політики, економіки і моралі. Саме тут створюється благодатний ґрунт для поглиблення виховного процесу і формування особистості молодого дослідника. Тільки атмосфера високої духовності і відповідальності творчої праці дає усвідомлення важливості його результатів для свого народу, партії, захопленість дорученою справою та щира любов до неї, здатність творити надійну основу для виховання у студентів високих моральних і громадянських якостей.

Якщо говорити відкрито, то необхідно відзначити, що залучення студентської молоді до самостійного наукового пошуку в складі колективів кафедр і лабораторій ставить перед ними ряд складних завдань організаційного і виховного характеру, підвищує вимоги до рівня партійної, наукової та етичної позиції наукових керівників. Студенту-досліднику необхідний розумний і широко ерудований, у вищій мірі тактовний наставник, здатний в конкретній формі не тільки навчати, але в ході сумісної творчої роботи вчитися новому разом з учнями і переймати у них новаторство та завзятість в пошукові. Лише такого роду творча обстановка може створити умови для становлення і розвитку на геолого-географічному факультеті наукових шкіл.

Сьогодні, поглиблюючи творчий процес підготовки спеціалістів-геологів з дипломами Одеського університету, ми з особливою партійною відповідальністю відносимося до настанов товариша Л. І. Брежнєва: «Роздумуючи про майбутнє, ми надаємо великого значення науці. Їй належить внести величезний вклад у вирішення найважливіших завдань будівництва комунізму».

С. МОРОЗ,
зав. кафедрою
палеонтології
та регіональної
геології, професор.

нерідко протиріччє, бо може дарувати радість, піднесення, а то і гіркоту, розчарування, зневіру в власні сили. Що ж, навчання — завжди мистецтво, і з великої літери, і без великого душевного напруження, без боротьби за власні ідеали, принцип, за друзів, з якими навчаєшся, за велику справу, за майбутнє воно немислиме. І в цьому щодня переконалися, коли читаєш чи дивишся фільми про видатних вчених, коли ведеш розмову з нашими чудовими викладачами, з куратором, коли живеш повним життям.

Нам поки що важко сказати, які будуть успіхи групи на чергових екзаменах, та сказати можемо з певністю одне: настрої у студентів піднесені, завзяті, діловиті... романтичний. Варто подивитись хоча б збоку, як група готується до атестації, або до КВВ на курсі, до суботників, з яким запалом наші активісти біжать до середньої школи № 36, щоб провести там чергові піонерські збори, бесіди, влаштувати зустріч з цікавим льотчиком; як готуються виступити на засіданні гуртка з філософії чи органічної хімії; до

серйозної розмови з активом I групи II курсу, з якою маємо справу в добрих справах, і т. д. щоб повірити — колектив не тліє, а горить.

І віряться, що взятий творчий темп ніколи не знизиться. А така віра сповнює особливим почуттям радості, бажанням ще активніше займатись комсомольською та громадською діяльністю, вчитись та допомагати іншим, якщо вони потребують твоєї допомоги, не підводити свого колективу, що став для тебе таким рідним і дорогим, про який все життя пам'ятатимеш з надзвичайною вдячністю. І це думка кожного нашого товариша.

І взагалі ми зрозуміли: справжня любов до вузу, чітка пам'ять про нього, душевний зв'язок з ним вимірюється перш за все через любов і пам'ять до своєї групи, в якій провівся п'ять років. То ж яка велика справа — всіма силами, разом творити свій колектив з перших днів навчання!

А. КИРЕЙ,
студентка I групи
III курсу хіміфаку,
староста групи;
І. КАЛІНІЧЕНКО,
комсорг групи.

Літературна сторінка

Нещодавно громадськість нашої країни широко відзначила ювілей українського театру корифеїв. До цієї славетної дати редакція публікує художньо-документальне оповідання випускника філологічного факультету ОДУ 1982 року Григорія Гусейнова. В оповіданні йдеться про Марка Лукича Кропивницького — видатного драматурга і театрального діяча, з ім'ям якого пов'язані виникнення і розвиток українського професійного театру, чие ім'я за висловом К. С. Станіславського, поряд з такими видатними українськими акторами, як Заньковецька, Саксаганський, Садовський, «вийшло золотими літерами на скрижалі історії світового мистецтва...».

А нижче подаємо також поезії членів літературної студії філфаку.

РАЄ він у складі трупі Колісниченка лише другий тиждень. Посередні актори, більшість яких Марко Лукич знав і раніше. Кого зустрічав на довгих дорогах великої держави, з деkim разом подорожував з міста до міста по рідній Україні, ще з іншими зустрічався в цій же трупі, коли грав у ній раніше.

Минув час, коли він сам гуртував навкруг себе акторів, був і антрепренером і постановником. Це зараз йому важко охопити всю діяльність трупі, особливо ж виникнути у взаємини між акторами поза сценою.

Згадалось, як на початку літа дев'яносто першого року в трупі, з якою він гастролював у Новочеркаську, не було актриси на головні ролі. Тоді пішли від нього Маркович і Ліницька, залишилися лише молода Немченко, якій конче потрібна була тверда рука досвідченої актриси. І така рука була. Та ще й яка! Марії Костянтинівни Заньковецької! На той час вона вийшла з трупі Садовського.

Марко Лукич написав їй докладного листа, плачучи надію на поміч славетної актриси.

У трупі вже знали, що батько запросив Марію. Чекали її приїзду. Одні — зухвало воліючи пізнати секрет уміння актриси зачаровувати публіку, інші — бажаючи зустрітись з давньою знайомою.

Та от надійшла з Новочеркаська звістка про примирення Садовського і Заньковецької. І Марко Лукич негайно пише ще одного листа, вкладаючи в нього чудову силу свого природного такту, розуміючи значення цього примирення для Садовського та Заньковецької.

...Весна в Одесі рясниться дощем.

Змокрілі будинки, дерева, набрякли від дощів.

Початок року для Марка Лу-

кича пов'язаний з любим йому хутором Затишок. Він дещо пише, його цікавлять вистави для сільських дітей.

Та вже в лютому працює в групі Сабініна в Саратові. З Саратова поспішає на Шевченківські вечори в Київ та рідний Єлисавет. Читає вірші Кобзаря. Особливо близькі йому «Думи мої, думи мої». Сильний голос актора трепетно несе близькі кожному слова.

У Єлисаветі Марко Лукич

пробув майже до кінця березня. І вже звідси виїздив до Одеси.

...Той березень нічим не відрізнявся від зимових місяців. Хіба що ночі вже не такі довгі. Та ще небо прозоріше.

...Хуртеча вивіває щось своє за вікном вагона, кидає лахміття мокрого снігу на брудне скло.

Почував себе Марко Лукич кепсько.

Не допомогла і подорож в Акерман. Звинувачував у цьому гнилу весну і дощі. Та ще втому.

І вже по дорозі з Акермана вирішив найшвидше закінчити гастролі та й їхати додому, в Затишок.

На «Назара Стодолю» вийти вже не зміг. Готувався. Вдень ходив містом, заглядав до крамниць. А ввечері раптом стало недобре. В ролі Кича того його змінив син.

Сьомого мали давати «Невольника» та «По ревізії». Востанє Марко Лукич грав у цих спектаклях в Акермані. Було це лише два дні тому. А сьогодні грати не зміг. Сам вишов до публіки, щоб пояснити і перепросити.

На другий же день вирішив їхати з Одеси.

...Поїзд на Харків повниться пасажирами. Марко Лукич дивиться на них крізь вагонну шибку. Ось вони проходять з клунками повз його вікно. Хтось їде повагом, тримаючи в руках легку валізу; ці знають собі ціну, знають розклад руху поїздів, а хтось поспішає, здається йому, що ось-ось поїзд рушить, залишить його серед товчі метушливого міста.

Сутінки проникають в вагон. Нараз поїзд здригнувся, швидко засвітив паровик.

Вагоном пройшов кондуктор. Приніс у купе газову лампу, запитав:

— Куди мандрується, батьку? — та й пішов.

А Марко Лукич все сидів біля вікна.

От і все. Не вийти йому більше на кін. Не провести рукою до залу, гіпнотизуючи словом та жестом публіку. Не буде більше ні Полтави, ні Києва, ні навіть Ніжина, що його

ляється в них. Ось вони пройшли повз верби, сходять курним шляхом до села. Дорога йде глибоко в ярузі, де на кручах бовваніють поживклі кострубаті зарослі дерну та дереви.

І вже коли зовсім пропали з виду струнки постаті, одну з них таки впізнав Марко: попадає. Лейзар стиха сказав: «Ота друга — ваша мамонька»...

Марка враз мов ударило. Сіпонула якась сила до кручі. Тієї ж миті потьмяніли верби на греблі, ніби осіли донизу.

Ось уже шлях до села, ось яруга.

Жінки йшли повагом, і вже були далеко. Попадає щось говорила. Марко бачив, як вона підносила догори руки, кудись показувала.

«Мамо! — крикнув Марко, — Мамочко!».

Жінки зупинились, повернули голови.

Шляхом бігло чубате опецькуватє хлоп'я. Великі оченята

плаче. Хоча мовчить. І коли ми починаємо говорити про тебе, зупиняє нас, кричить: «Годі!». Все це він скаже їй зараз, ось зараз.

І коли напруження вщерть наповнює його, він чує:

«Візьміть від мене се щє-ня»...

Слова стрімко пролітають над Марком. Мати звертається до Лейзара. І тоді Марко вже хоче щось сказати, але слова його тонуть у сльозах. Він лише бачить, як жінки повертаються спинами і йдуть шляхом далі.

Попадає продовжує перервану розповідь, підносячи догори руки. Мати злегка киває головою, ніби прощаючись з Марком, старим Лейзаром, дерном і дерезою, осілими вербами...

...Марко Лукич вийшов з купе. Проходом йшли дві жінки. Очевидно, готувались до виходу.

— Дівчата, куди під'їжджаємо?

— До Врадівки.

В сусідньому купе щось смачно хропів. Ніч стояла тяжка і непроглядна.

Марко Лукич відчував її вагу на собі — плечах, спині, руки ніби відірвані в плечах. Голову важко підвести.

Він зайшов знов до купе. Спати зовсім не хотілось. Покинув голову на низьку збиту подушку. Стало ніби краще.

Заплющив очі. Згадувати не хотілось, не хотілось ні про що думати.

Думки ж обходили недавнє минуле, тяглися до дитинства.

У Голті Марко Лукич не прокинувся. Не прокинувся він і тоді, коли поїзд прогуркотів мостом через Буг.

Між Голтою і Підгородньою вагоном обходив контроль. Кондуктор підійшов до Марка Лукича. Той був мертвий. Притулившись до подушки, Марко Лукич опустил голову до вікна.

В Підгородній викликали лікаря, який і констатував крововилив у мозок.

По квитку до Старовірівки та грошовому переказу, що були при покійному, узнали його прізвище та місце проживання.

Це був Марко Лукич Кропивницький.

...А над греблею стояли старі, зовсім голі верби. Весна того року була пізньою.

Григорій Гусейнов ВЕРБИ

чомуś так не полюбляв Марко Лукич.

Згадався перший приїзд до Одеси, згадався Бобринець. Але ці спогади швидко сплинули, лишивши якийсь особливий спогад давній і досі пам'ятний до найменших подробиць.

Розмірене похитування вагона наганяє сон. Ось уже спить сусід по купе, полковник. Він напідпитку. Очевидно, непогано з Одеси провели товариші: Бірзула, Балта.

Десь там у кінці розгрізлїх степових доріг — його дитинство. Виринає з далекого літа село Новокрасне. Сяє над ним сонячний купол старезної церкви, золотиться у тихій річці, що простяглась між Катеринівкою та Новокрасним.

Старий, але ще не згорблений шинкар Лейзар Леймановський, що тримав у панів Рудзевичів шинок, кличе Марка до річки.

Там по греблі в довгих синіх сукнях, виторочених з особливою столичною вправністю, в модних капелюшках прогулюються дві пані.

Марко без сорочки, з полущеним на сонці носом, вдив-

були прозорими від сліз і ляку. Слідом біг Лейзар, теж зляканий.

Марко хутко став перед жінками. Пилюка в'їлась в босі ноги. Прості штаненята, сорочка в руках.

Ось зараз вона підійде до нього, візьме за руку, проведе м'якою долонею по голові. Ось зараз пригорне сына до себе. І він відчує крізь шорсткютканину материнське тепло.

Ось зараз поведе його до Рудзевичів, де вона зупинилась, уміє його, одягне нову сорочечку, що привезли для нього з Бобринця, посадить до столу. Сама сяде поруч і почне розпитувати: про сестру, про батька, а найбільше про нього.

Він буде їй все говорити. І про те, як вони з хлопцями ганяли панських голубів, як наввипередки перепливали річку, як дерли гнізда на дзвіниці, а найбільше він говоритиме їй про те, як погано їм без неї. Батько кожного дня п'яний, п'яниці найжджають до них, як до шинку. Він їй скаже: «Мамо, не лишай нас». Ти побачиш — і батько пити ки не, бо він вночі часто плаче, і коли про тебе говорить, теж

В. НЕМЕРЦАЛОВ

А вдруг весны не будет
И вечно льда блестящая
И серых дней сплошная
И серые до боли небеса?
А вдруг весны не будет
Не заискрится талая вода,
И будут стылъ, качаясь,
Продрогшие до нити
И телефонной трубки
От слов твоих капелью

С. ПРУДНИКОВ

ГОЛОС БАТЬКІВ
Не бував на фронті я ніколи,
Не носив під серцем жало

куль,
І не бачив, як батьки
В епіві мін, снарядів
Та у серці голоє їх лунає,
Озивається до мене знов
Наче жайвір пам'яті
Про життя й безсмерття
Чую голос їхній крізь
Чую клич громовий: ні
...І до обеліску ставлю
Ставлю Квіти Пам'яті

ПРИЙШЛИ СНИГИ

А небо розгоргло білі шати.

А дужий вітер у саду
І яблуні тупилися до хати
А жінъ гривається в землю
Аж срібний дзвін лунає
Земля оримала й снілося
Надовго сонце вже сховалося
В саду юрмилає зграйка
Пішли з гаявин вівці
Прийшли сніги. Проїшла

Д. ГЕВОРГЯН

СЕРДЦА
В моєй груді часи идут

Бессонно и тревожно,
Секундам века счет ведут
Без усталы, как должно.
Секунды яркую судьбу
Ловлю пером в тетради.
У века моего на лбу
Она морщинку сгладит.

ГЛУБИНЫ ПАМ'ЯТИ

Следы ее очей храню
В глубинах сердца.
Слова бутонув-губ храню
В глубинах сердца.
Строку, написанную нежно
Ее ресницами,
Храню
В глубинах сердца.

Ты спросила меня:
— Почему ты дрожишь при встрече?...

Любимая, на этот вопрос я не отвечаю.
Я спросил:
— Почему к плечу моему ты прикинула в тот вечер?..
— Любимый мой, на этот вопрос я не отвечаю.

ЛИНИЯ ГРАНИЦЫ

Где граница жизни и смерти?
Как проходит? Чем ее мерить?
Вечны эти вопросы чертовы.
Как свести с концами концы,
Если не умирают мертвые,
Но, бывает, живут мертвецы?
Перевел с армянского

Анатолий ЯНИ.

Редактор В. НИКОЛАЄВ.

ПИШИТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

внутрішній 841 (з міста телефони: міський 23-84-13, 206-841).

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома и комитета комсомола Одесского государственного университета им. Мечникова. (На украинском языке).

Друк: тип. «Черноморська комуна» Одеського обкому України, вул. Пушкінська, 92. Тираж 1000 прим. Обсяг 0,5 аркуша формату газети «Правда». Зам. № 14051.